

ПРО РОБОТУ ЛАБОРАТОРІЇ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ПЕРІОД 2018-2019 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті подані результати діяльності лабораторії соціологічних досліджень ВНТУ, показано важливість соціології як науки та навчальної дисципліни, розглянута специфіка адаптації та особистісні ресурси студентської молоді.

Ключові слова: значення соціології, соціологічні дослідження, адаптації студентської молоді, особистісні ресурси, лабораторія соціологічних досліджень.

Abstract

The article presents the results of the activity of the Laboratory of Sociological Researches of VNTU, shows the importance of sociology as a science and discipline, the specifics of adaptation and personal resources of student youth are considered.

Keywords: the significance of sociology, sociological research, adaptation of student youth, personal resources, laboratory of sociological research.

Поле соціологічних досліджень надзвичайно широке — від аналізу випадкових зустрічей між окремими індивідами на вулиці й до вивчення глобальних соціальних процесів [1].

Результати, одержувані соціологом, можна використати як інструмент для підвищення ефективності системи освіти та економіки в масштабах як всієї країни, так й окремих регіонів, для поліпшення керування підприємствами і їхнім персоналом, для підвищення ефективності соціальної політики в мегаполісах, для рішення проблем нерівності, бідності, для вирішення етнічних і релігійних конфліктів...

Іншими словами, соціолог вивчає, як улаштоване суспільство і його частини – від великих корпорацій і вищих органів влади до шкільного класу й родини, – і як все це функціонує й змінюється [2].

Освіта є найважливішою основою та відображенням рівня розвитку економіки, політики, духовності, культури, моральності як найбільш загальний, інтегральний показник розвитку будь-якого суспільства.

Істотне значення має визначення і з'ясування освіти як цілісної соціальної системи. Без цього не можна зрозуміти її сутність, роль і призначення [3].

Дослідження особистісних ресурсів студентської молоді обумовлюється особливостями соціальних, економічних, культурних процесів, характерних для суспільства. Умови конкуренції вимагають від людини вміння пристосовуватися до нових реалій та досягати успіху як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті [4].

Лабораторія соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету була створена 1 грудня 2002 року на підставі Указу Президента України "Про розвиток соціологічної науки в Україні" від 25 квітня 2001 року.

Діяльність лабораторії передбачає здійснення моніторингу актуальних проблем студентської молоді та професорсько-викладацького складу ВНТУ та популяризацію соціологічної інформації серед населення.

До основних завдань і функцій лабораторії соціологічних досліджень належать:

- Проведення соціологічних досліджень серед студентської молоді ВНТУ;
- Оцінювання якості освітньої діяльності у ВНТУ;
- Виконання замовлень на соціологічні дослідження структурних підрозділів університету, державних та недержавних служб та відомств;
- Проведення соціологічних досліджень на рівні міста, області, країни, міжнародних соціологічних досліджень;
- Створення банку соціологічних даних з метою забезпечення структурних підрозділів ВНТУ, органів виконавчої влади, засобів масової інформації тощо науково обґрунтованими соціологічними даними;
- Сприяння поширенню соціологічних знань серед студентської молоді та населення;
- Участь у всеукраїнських конференціях та семінарах щодо обговорення питань сучасного стану соціологічної науки, її завдань та ролі в суспільно-політичному та соціально-економічному розвитку

України;

- Проведення прикладних соціологічних досліджень в рамках науково-дослідного держбюджетного замовлення;
- Розробка соціологічного інструментарію та нормативних документів прикладних соціологічних досліджень;
- Участь у заходах із підвищення фахової кваліфікації працівників соціологічної лабораторії;
- Сприяння діяльності Соціологічної асоціації України.

За період 2018-2019 навчального року лабораторією було проведено дослідження стану громадської думки студентської молоді ВНТУ різних курсів і факультетів та опубліковані наукові роботи по кожному із них:

№	Назва дослідження	Форма звітності
	Оцінка ролі чоловіка та жінки в сучасному суспільстві	Слободянюк А. В. Оцінка ролі чоловіка та жінки в сучасному суспільстві // Габітус, 2019. №8. С. 51–55.
	Особистісні ресурси студентської молоді	Слободянюк А. В., Косарева Л. В. Особистісні ресурси студентської молоді (на матеріалах соціально-психологічних досліджень) // Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка, 2018. №17. С. 89–95
1	Матеріальні труднощі студентів	Слободянюк А. В. Матеріальні труднощі студентів (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / А. В. Слободянюк, В. С. Пугач // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7696
2	Причини конфліктів у колективі	Горбачев А. С. Причини конфліктів у колективі (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / А. С. Горбачев, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7679 .
3	Проведення вільного часу	Конюк Л. В. Проведення вільного часу (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / Л. В. Конюк, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7737 .
4	Ставлення до професійної (найманої) армії	Литус К. В. Ставлення до професійної (найманої) армії (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / К. В. Литус, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7773 .
5	Погляди на мораль, зміни у вимірюванні цінностей	Слободянюк А. В. Погляди на мораль, зміни у вимірюванні цінностей (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / А. В. Слободянюк, Т. В. Шульга // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7812 .
6	Ставлення до праці	Горіна А. О. Ставлення до праці (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / А. О. Горіна, А. В. Слободянюк //

		Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7714 .
7	Безробіття як актуальна проблема суспільства (за результатами дослідження)	Мотрук Д. А. Безробіття як актуальна проблема суспільства (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / Д. А. Мотрук, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7907 .
8	Головні цінності життя (за результатами дослідження)	Малярчук Н. С. Головні цінності життя (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / Н. С. Малярчук, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7905
9	Погляди на політику (за результатами дослідження)	Павлюк К. Ю. Погляди на політику (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / К. Ю. Павлюк, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7904 .
10	Здоровий спосіб життя (за результатами дослідження)	Тищенко А. В. Здоровий спосіб життя (за результатами дослідження) [Електронний ресурс] / А. В. Тищенко, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/7908 .

Також при лабораторії соціологічних досліджень працює Студія молодого соціолога. Як результат роботи - підготовлено 10 студентів до наукових конференцій, створення мультимедійної продукції за результатами соцдосліджень, та такої, що використовується в навчальному та виховному процесі. Підготовлено та опубліковано матеріали, взято участь в роботі Всеукраїнській науково-практичній конференції «Підготовка педагогів професійного навчання та психологів у закладах вищої освіти» (присвячена 25-річчю кафедри педагогіки та психології) 6-7 грудня 2018 року у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Організована робота секції «Соціологія» XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14-23 березня 2019 р. за участю представників інших організацій та навчальних закладів.

Розширено структуру сайту лабораторії. Створено нові сторінки. На сайті представлена, розроблена А.В.Слободянюком, сторінка з базою результатів проведених лабораторією соціологічних досліджень по роках.

Постійно проводяться просвітницько-виховні заходи зі студентами ВНТУ. Так зі студентами першого курсу ФІТКІ та четвертого курсу ФІРЕН та ФЕЕЕМ ВНТУ:

- Міжнародний День Демократії;
- День святої Покрови Пречистої Богородиці, 76-а річниця створення Української повстанської армії (УПА) – 1942 р., День Українського козацтва та День захисника України;
- День Гідності та Свободи;
- Річниця бою під Крутами;
- Річниця трагедії на Чорнобильській АЕС

Опубліковано ряд статей в часописі “Імпульс”.

Лабораторія завжди бере активну участь у процесі реалізації гуманітарної політики та виховної роботи у ВНТУ (за окремим планом).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гіденс Е. Соціологія / Пер. з англ.. В.Шовкун, А.Олійник; Наук. Ред. О.Івашенко. – К.: Основи, 1999. – 726 с.
2. Слободянюк А. В. Значення соціології як науки та навчальної дисципліни в сучасному українському суспільстві [Текст] // Вісник «ВПІ». – 2011. – №1. – С.16-20.
3. Слободянюк А. В. Проблеми адаптації студентської молоді у вищому навчальному закладі (за результатами соціологічного дослідження) [Текст] / А. В. Слободянюк // Гуманізм та освіта: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 21-23 вересня 2004 р. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2004. – Т. 2. – С. 244-247.
4. Слободянюк А. В. Особистісні ресурси студентської молоді (на матеріалах соціально-психологічних досліджень) [Текст] / А. В. Слободянюк, Л. В. Косарева // Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка. – 2018. – № 17. – С. 89-95.

Слободянюк Анатолій Володимирович — кандидат соціологічних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук, науковий керівник лабораторії соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету.

Slobodyanyuk Anatoly V — Ph.D. in Sociology, assistant professor of social and political sciences, scientific director of the laboratory of sociological researches Vinnitsa National Technical University.